

SMERNICA NA ZAISTENIE BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVIA ŽIAKOV V ŠKOLE

ÚVODNÉ USTANOVENIA, ÚČEL

Smernica stanovuje základné podmienky a postupy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov, na vylúčenie alebo obmedzenie faktorov podmieňujúcich vznik pracovných a školských úrazov, poškodení zdravia a všeobecné zásady prevencie. Smernica stanovuje a bližšie konkretizuje práva a povinnosti pedagogických zamestnancov, ďalších zamestnancov školy, práva a povinnosti žiakov vyplývajúce zo všeobecne záväzných právnych predpisov.

Riaditeľ školy alebo ním poverený zamestnanec je povinný preukázateľne oboznámiť s touto smernicou všetkých zamestnancov školy, žiakov a informuje o jej vydaní a obsahu zákonných zástupcov žiakov.

ROZSAH PLATNOSTI

Táto smernica je platná v rámci Spojenej školy Juraja Henischa a záväzná pre všetkých jej zamestnancov a pre žiakov školy. Vzťahuje sa taktiež primerane aj na osoby, ktoré sa so súhlasom riaditeľa školy zdržiavajú v jej priestoroch a objektoch (napr. pedagogický praktikanti, zamestnanci iného zamestnávateľa zúčastňujúci sa pri výchove a vzdelávaní, pri činnostiach priamo súvisiacich s výchovou a vzdelávaním a pri poskytovaní služieb v škole, deti a žiaci iných škôl alebo školských zariadení).

DEFINÍCIA POJMOV A SKRATIEK

Definície

Bezpečnosť práce – je stav pracoviska, ktorý poskytuje vysokú mieru istoty, že pri dodržiavaní pravidiel (bezpečnostných požiadaviek, technologických a pracovných postupov a pod.), platných pre príslušné pracovisko a pracovný proces a bez pôsobenia nepredvídateľných vonkajších vplyvov, bude vylúčená alebo znížená možnosť ohrozenia života a zdravia osôb, poškodenia alebo zničenia majetku spoločnosti.

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci – je stav pracovných podmienok, ktoré vylučujú alebo minimalizujú pôsobenie nebezpečných a škodlivých činiteľov pracovného procesu a pracovného prostredia na zdravie zamestnancov.

Bremeno - predmet manipulácie spravidla nie zanedbateľnej hmotnosti, s ktorým sa manipuluje ako s jedným kusom (kusový materiál, manipulačná jednotka, osoba alebo zvieratá).

Informovaným súhlasom - písomný súhlas fyzickej osoby, v ktorom sa okrem jej vlastnoručného podpisu uvedie, že táto osoba bola riadne poučená o dôsledkoch jej súhlasu.

Mimoškolské činnosti – sú na účely tejto smernice plavecký výcvik, lyžiarsky zájazd, škola v prírode, výlety a exkurzie.

Mladistvý zamestnanec - je zamestnanec mladší ako 18 rokov.

Nebezpečenstvo - je vlastnosť alebo schopnosť objektu, ktorá môže byť príčinou vzniku úrazu alebo poškodenia zdravia žiaka.

Nebezpečná udalosť - je udalosť, pri ktorej bola ohrozená bezpečnosť alebo zdravie žiaka, ale nedošlo k poškodeniu jeho zdravia.

Neregistrovaný školský úraz - je úraz, ktorý je dôvodom neprítomnosti žiaka v škole na základe stanoviska ošetrojúceho lekára trvajúcej menej ako štyri dni, poprípade ak aj nedôjde k neprítomnosti žiaka v škole, ale dôjde k poškodeniu jeho zdravia úrazom.

Ohrozenie - je aktívna vlastnosť alebo schopnosť objektu spôsobiť úraz alebo iné poškodenie zdravia.

Ochrana zdravia - súhrn opatrení zameraných na predchádzanie vzniku a šírenia ochorení a obmedzovanie ich výskytu, príp. iných porúch zdravia, zlepšovanie zdravia prostredníctvom starostlivosti o zdravé životné podmienky, pracovné podmienky a zdravý spôsob života a na výkon štátneho zdravotného dozoru.

Pracovisko – priestor, v ktorom žiak vykonáva prácu.

Registrovaný pracovný úraz - úraz žiaka, ktorý sa stal pri praktickom vyučovaní, odbornej praxi vykonávanej u fyzickej alebo právnickej osoby na základe dohody, brigády alebo inej činnosti (§ 17 ods. 4 zákona č. 124/2006 Z.z.)

Registrovaný školský úraz - je poškodenie zdravia dieťaťa, žiaka alebo študenta ak sa stal

- a) pri výchovno-vzdelávacej činnosti na základných školách, základných umeleckých školách, stredných školách, špeciálnych školách, školských zariadeniach a vysokých školách ("škola") alebo nepovinnej činnosti organizovaných školou alebo v priamej súvislosti s ňou,
- b) pri činnostiach, ktoré nie sú uvedené v písmene a) ak ich žiak vykonal na príkaz alebo so súhlasom učiteľa alebo povereného zamestnanca školy.

Registrovaný školský úraz - je úraz, ktorý je dôvodom neprítomnosti žiaka v škole na základe stanoviska ošetrojúceho lekára trvajúcej viac ako tri dni alebo smrť žiaka.

Prevenca - je plánovanie a vykonávanie opatrení zameraných na odstránenie, zníženie alebo vylúčenie rizika a faktorov podmieňujúcich vznik úrazov, a iných poškodení zdravia.

Škola – je výchovno-vzdelávacia inštitúcia - (názov školy).

Škola v prírode - je účelové zariadenie, ktorého poslaním je umožniť žiakom posilňovať zdravie a fyzickú zdatnosť bez prerušenia výchovy a vzdelávania v zdravotne priaznivom prostredí. Utvára podmienky aj na organizovanie jazykových a lyžiarskych kurzov, súťaží žiakov, prázdninové a medzinárodné pobyty žiakov.

Výchovou - komplexný proces učenia a socializácie zameraný na žiaka s cieľom rozvíjať jeho osobnosť po stránke telesnej a duševnej.

Vzdelávaním - cielene organizovaný a realizovaný proces výchovného a vzdelávacieho pôsobenia a učenia zameraného na rozvoj žiaka v súlade s jeho predpokladmi a podnetmi, ktoré stimulujú jeho vlastnú snahu stať sa harmonickou osobnosťou.

Zamestnávateľ – Spojená škola Juraja Henischa, Slovenská 5, Bardejov

Zamestnanci – všetci zamestnanci, ktorí sú v zmluvnom pracovnom pomere so Spojenou školou Juraja Henischa, Slovenská 5, Bardejov.

Žiak – fyzická osoba, ktorá sa zúčastňuje na výchovno-vzdelávacom procese v základnej škole, strednej škole, v škole pre deti a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a základnej umeleckej škole.

Skratky

BOZP

- bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci

ZODPOVEDNOSTI A PRÁVOMOCI

Postupy a zásady uvedené v tejto smernici sú záväzné pre všetkých zamestnancov a pre žiakov školy, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom podieľajú na realizácii a zabezpečovaní činností popísaných v smernici.

Za spracovanie a aktualizáciu tejto smernice, ako aj jej realizáciu v praxi je zodpovedný zástupca riaditeľa školy pre TV.

Všetci zamestnanci, deti/žiaci sú povinní preukázateľne oboznámiť sa s touto smernicou a dodržiavať jej ustanovenia. Táto smernica je záväzná pre každého zamestnanca a žiaka dňom, kedy bol s ňou oboznámený.

Riaditeľ školy alebo ním poverený zamestnanec s touto smernicou oboznamuje zamestnancov školy v intervale 1x za rok (na začiatku školského roka)

Riaditeľ školy je povinný zaistiť umiestnenie tejto smernice na takom mieste, aby bola zamestnancom verejne prístupná.

ZÁKLADNÉ VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Škola je pri výchove a vzdelávaní, pri činnostiach priamo súvisiacich s výchovou a vzdelávaním a pri poskytovaní služieb povinná :

- prihliadať na základné fyziologické potreby žiakov;
- vytvárať podmienky na zdravý vývin žiakov a na predchádzanie sociálnopatologickým javom;
- zaistiť bezpečnosť a ochranu zdravia žiakov;
- poskytnúť nevyhnutné informácie na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov;
- viesť evidenciu školských úrazov žiakov, ku ktorým prišlo počas výchovno-vzdelávacieho procesu a pri činnostiach organizovaných školou; pri vzniku školského úrazu vyhotoviť záznam o školskom úraze.

Žiak má právo okrem iného na :

- výchovu a vzdelávanie v bezpečnom a hygienicky vyhovujúcom prostredí;
- organizáciu výchovy a vzdelávania primeranú jeho veku, schopnostiam, záujmom, zdravotnému stavu a v súlade so zásadami psychohygieny.

Žiak je povinný :

- neobmedzovať svojim konaním práva ostatných osôb zúčastňujúcich sa výchovy a vzdelávania;
- dodržiavať školský poriadok školy a ďalšie vnútorné predpisy školy;
- chrániť svoje zdravie a zdravie spolužiakov; nevykonávať činnosti, ktoré sú zdraviu škodlivé, najmä fajčenie, pitie alkoholických nápojov, požívanie zdraviu škodlivých látok;
- rešpektovať pokyny zamestnancov školy alebo školského zariadenia, ktoré sú v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, vnútornými predpismi školy a dobrými mravmi;
- pred skončením vyučovania bez dovoľenia nevychádzať zo školskej budovy; zdržiavať sa v školských priestoroch v čase mimo vyučovania môže žiak len za podmienok určených školským poriadkom;
- nenosiť do školy predmety ohrozujúce vlastné zdravie a zdravie spolužiakov a pedagogických zamestnancov.

Počas praktického vyučovania má žiak práva a povinnosti ustanovené zákonom č. 124/2006 Z.z. v platnom znení.

Zákonný zástupca dieťaťa/žiaka alebo zástupca zariadenia je povinný :

- dodržiavať podmienky výchovno-vzdelávacieho procesu svojho dieťaťa určené školským poriadkom;
- informovať školu alebo školské zariadenie o zmene zdravotnej spôsobilosti jeho dieťaťa, jeho zdravotných problémoch alebo iných závažných skutočnostiach, ktoré by mohli mať vplyv na priebeh výchovy a vzdelávania.

OSOBITNÉ POVINNOSTI K ZAISTENIU BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVIA ŽIAKOV

Škola je povinná :

- sústavne zabezpečovať bezpečné a zdraviu nezávadné podmienky v škole a pri výkone mimoškolských činností, na tento účel najmä :
 - zabezpečiť vhodné prevedenie, usporiadanie a vybavenie priestorov určených pre pobyt a pohyb žiakov,
 - zabezpečiť pravidelnú kontrolu priestorov školy, jej vybavenia, inštalácií, zariadení, prevedenia a na zistené nedostatky, ktoré môžu ohroziť bezpečnosť a zdravie žiakov okamžite upozorňovať a zaistiť ich odstránenie,
 - venovať osobitnú pozornosť prevedeniu komunikácii a pomocných konštrukcií (podlahy, schody, zábradlia), skleneným výplňam (dvere, okná), elektrickej inštalácii, športoviskám a ich vybaveniu (telocvične, náradie, vonkajšie dráhy a i.),
 - zamedziť žiakom prístup do priestorov kde im hrozí zvýšené nebezpečenstvo úrazu alebo poškodenia zdravia (kuchyne, kotolne, náradovne, sklady, laboratória a pod.),
 - pre výkon mimoškolských aktivít spracovať a schváliť program, ktorý rešpektuje požiadavky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov,
 - výkon mimoškolských aktivít organizovať iba v bezpečných a zdraviu nezávadných podmienkach,
- vykonávať analýzu nebezpečenstiev a ohrození, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť a zdravie žiakov a prijať dostatočné opatrenia na ich elimináciu;
- výchovu a vzdelávanie žiakov zaistiť jedine odborne spôsobilými (s príslušnou odbornou kvalifikáciou) a zdravotne spôsobilými zamestnancami;
- zabezpečiť výkon dozoru nad žiakmi počas vyučovania, prestávok, odbornej praxe;
- sústavne dohliadať na činnosť a správanie žiakov, upozorňovať, usmerňovať a vhodne organizovať činnosti s ohľadom na zaistenie ich bezpečnosti a ochrany zdravia;
- vykonávať oboznamovanie žiakov o zásadách bezpečnosti a ochrany zdravia na začiatku školského roka a pred začiatkom odbornej praxe, výučby v odborných učebniach, športových podujatiach, mimoškolských činnostiach;
- ochrániť zdravie žiakov pred škodlivým vplyvom tabakového dymu vydaním zákazu fajčenia v škole;
- pre prípad nutnosti poskytnutia predlekárskej prvej pomoci zabezpečiť výchovu a vzdelávanie zamestnancami znalými v poskytovaní prvej pomoci, v primeranom počte a na ľahko dostupných miestach zaistiť prostriedky prvej pomoci;
- pri výkone praktického vyučovania v stredisku praktického vyučovania alebo pracovisku praktického vyučovania zaistiť dodržiavanie príslušných právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v závislosti na charaktere pracoviska a vykonávanej práci, najmä :
 - poverovať žiakov iba primeranými činnosťami vzhľadom na ich vek, znalosti a vedomosti, fyzické a psychické schopnosti, skúsenosti a odbornú prípravu,
 - zabezpečiť potrebnú teoretickú prípravu v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, sústavný odborný dozor pri práci, vhodnú organizáciu režimu práce,

- poskytovať na prácu iba bezpečné pracovné prostriedky, pracovisko usporiadané a vybavené v súlade s podmienkami na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
- rešpektovať požiadavky na pracovné podmienky mladistvých osôb vrátane zakázaných prác mladistvým osobám,
- zabezpečiť podmienky bezpečnosti pri ručnej manipulácii s bremenami, zohľadňovať smerné hmotnostné hodnoty dvíhaných a prenášaných bremien a organizačne zabezpečiť dodržiavanie limitov.

ÚRAZY, NEBEZPEČNÉ UDALOSTI

V prípade vzniku úrazu žiaka poverený zamestnanec školy určí charakter úrazu (školský úraz – neregistrovaný/registrovaný, pracovný úraz – neregistrovaný/registrovaný). V závislosti na charaktere úrazu škola vykoná potrebné opatrenia podľa ustanovení platnej legislatívy.

V prípade, ak sa zistí, že úraz spĺňa charakter a požiadavky registrovaného školského úrazu :

Škola spisuje záznam o registrovanom školskom úraze najneskôr do štyroch dní po oznámení vzniku registrovaného školského úrazu. Ak sa jedná o neplnoletého žiaka, k jeho spísaniu sa prizve zákonný zástupca žiaka.

Zároveň zistí príčinu úrazu, kto úraz zavinil, okolnosti jeho vzniku, prijme a vykoná potrebné opatrenia, aby sa zabránilo opakovaniu podobného úrazu.

Záznam o registrovanom školskom úraze spisuje pedagogický zamestnanec, ktorý vykonával dozor v čase vzniku úrazu, ak to nie je možné, potom triedny učiteľ žiaka, poprípade iný zamestnanec poverený riaditeľom školy.

O neregistrovaných školských úrazoch vedú školy evidenciu. Údaje z evidencie sa využívajú pri spisovaní záznamu o registrovanom školskom úraze a v prípade, ak sa následky úrazu prejavia neskôr.

Škola vyšetrí každý úraz, ktorý sa stane žiakovi pri

- a) výchovno-vzdelávacej činnosti na škole alebo nepovinnej činnosti organizovaných školou alebo v priamej súvislosti s ňou,
- b) činnostiach, ktoré nie sú uvedené v písmene a) ak ich žiak vykonal na príkaz alebo so súhlasom učiteľa alebo povereného zamestnanca školy.

Vyšetrením úrazu sa rozumie zistenie všetkých okolností a príčin vzniku úrazu, miesta úrazu, svedkov úrazu, zadokumentovania miesta úrazu ak ide o závažný úraz, uvedenia mena a priezviska pedagogického zamestnanca, ktorý vykonával dozor v čase vzniku úrazu, poprípade mena a priezviska zamestnanca, ktorý dal žiakovi pokyn na činnosť, ktorá viedla k vzniku úrazu.

Škola je povinná po oznámení nebezpečnej udalosti bezodkladne vykonať potrebné opatrenia, aby nedošlo k ďalšiemu ohrozeniu života a zdravia žiaka.

Škola je povinná viesť evidenciu nebezpečných udalostí.

V prípade vzniku úrazu :

- každý žiak, ak je toho schopný, je povinný informovať zodpovedného pedagogického zamestnanca (vyučujúceho, dozor konajúceho, triedneho) o úraze, drobnom poranení;
- rovnaká povinnosť informovať zodpovedného pedagogického zamestnanca platí aj pre ostatných žiakov, ktorí sú svedkom udalosti;
- prvú predlekársku pomoc je povinný poskytnúť každý zamestnanec školy, ktorý sa o udalosti dozvedel, zároveň zabezpečí ďalšie opatrenia;
- ak úraz žiaka alebo iné zhoršenie zdravotného stavu si vyžaduje neodkladnú lekársku pomoc, škola zabezpečí privolanie záchranej zdravotnej služby alebo odvoz žiaka do zdravotníckeho strediska za účasti pedagogického doprovodu;
- zamestnanec, ktorý poskytol prvú pomoc alebo pedagogický doprovod podá ošetrojúcemu lekárovi informácie o vzniku a príčinách úrazu a informáciu o poskytnutej predlekárskej prvej pomoci;

- Pedagóg, ktorý poskytol prvú predlekársku pomoc žiakovi, je povinný zabezpečiť :
 - informovanie zákonných zástupcov žiaka o úraze alebo udalosti,
 - zaevidovanie úrazu alebo udalosti do príslušnej evidencie (*kniha školských úrazov, evidencie ošetrovaní úrazov*).

V prípade vzniku pracovného úrazu je potrebné rešpektovať príslušné ustanovenia osobitného predpisu (zákon č. 124/2006 Z.z. v platnom znení).

TRAUMATOLOGICKÝ PLÁN

Následky úrazov sú v mnohých prípadoch závislé od poskytnutia rýchlej a účinnej pomoci postihnutým. To si vyžaduje, aby si všetci zamestnanci osvojili nielen bezpečnostné predpisy, ale aj zásady, postup a spôsob poskytovania prvej pomoci.

Postupy v prípade vzniku poškodenia zdravia, vrátane poskytnutia prvej pomoci a evakuácie zranených osôb sú obsiahnuté v traumatologickom pláne.

Traumatologický plán

- formuluje zásady starostlivosti o zranených;
- vymedzuje prípravné opatrenia zabezpečenia starostlivosti o zranených a zodpovednosť zamestnancov;
- určuje organizačné zásady pre postupy záchranných akcií, ktorých cieľom je dosiahnuť koordinovanú spoluprácu všetkých zložiek, ktoré sa na starostlivosti o zranených podieľajú.

Traumatologický plán Spojenej školy Juraja Henischa, Slovenská 5, Bardejov tvorí prílohu č.1 k tejto smernici.

OBOZNAMOVANIE O PODMIENKACH ZAISTENIA BEZPEČNOSTI A OCHRANE ZDRAVIA ŽIAKOV

Cieľom oboznamovania je zabezpečiť získanie potrebného súboru informácií, resp. vedomostí pre bezpečný výkon činností, ale aj vedomostí o zásadách bezpečného správania v škole.

Oboznamovanie zamestnancov školy je zabezpečené v rámci školení zamestnancov v oblasti BOZP, ktoré sa uskutočňujú v zmysle schválených podmienok a osnov.

Oboznamovanie žiakov je zabezpečené informovaním podľa schválených osnov :

- na začiatku školského roka resp. prvý deň nástupu do školy,
- na začiatku výuky v odborných učebniach a odborných činnosti.

Oboznamovanie žiakov pred praktickým vyučovaním na pracovisku praktického vyučovania sa riadi osobitnými pravidlami. V závislosti na charaktere praktickej výučby musí byť pred jej začiatkom vykonané u žiakov preukázateľné oboznámenie z bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

ZÁSADY BEZPEČNÉHO SPRÁVANIA V ŠKOLE

Zásady bezpečného príchodu žiakov do školy

- Žiaci na vyučovanie prichádzajú o 7,30 hodine tak, aby pred začiatkom hodiny boli na svojom mieste, s pripravenými učebnými pomôckami.
- Do budovy školy žiaci vchádzajú hlavným vchodom, pokiaľ nie je stanovené inak;
- Žiaci, ktorí prídu na vyučovanie, výchovnú činnosť skôr ako je stanovený čas, disciplinovane čakajú na školskom dvore alebo codbu pri vcode (škola nezodpovedá v tomto čase za bezpečnosť žiakov) alebo na mieste, ktoré im určil učiteľ. Vstup do budovy školy je bez vedomia vyučujúceho zakázaný;
- Na činnosti, ktoré organizuje škola, sa žiaci zhromažďujú na mieste a v čase, písomne oznámenom učiteľom a schválením riaditeľom školy;
- Žiak sa v škole prezúva do zdravotne nezávadnej obuvi (po skončení vyučovania ju nenecháva v šatni - škola nezodpovedá za jej prípadné straty). Vychádzkovú obuv necháva počas vyučovania alebo výchovnej činnosti v šatni;

- Žiaci na bicykli, kolieskových korčuliach a pod. prichádzajú do školy (do jej vonkajších priestorov) len na vlastné nebezpečenstvo. Vstup do školy je na týchto športových náradíach zakázaný. Škola za poškodenie, či krádež bicykla, kolieskových korčúl a pod. nenesie zodpovednosť.

Zásady starostlivosti o bezpečnosť a ochranu zdravia žiakov pri vyučovaní

- Žiak je povinný počas vyučovania, prestávok, ako i na podujatiach organizovaných školou chrániť svoje zdravie a zdravie spolužiakov;
- Všetci žiaci sú so zásadami bezpečnosti a ochrany zdravia v škole preukázateľne oboznámení na začiatku školského roka triednym učiteľom. V prípadoch zvýšeného ohrozenia bezpečnosti a zdravia žiaka pri niektorých činnostiach, sú žiaci oboznámení s pokynmi na predchádzanie úrazom. Každý žiak je povinný dodržiavať všeobecné zásady bezpečnosti a ochrany zdravia a rešpektovať usmernenia učiteľov na predchádzanie úrazom;
- Všetci žiaci školy sú povinní rešpektovať pokyny dozor konajúcich učiteľov školy;
- Zo zdravotných dôvodov nie je povolené používať v škole ako prezuvky tenisky a cvičky;
- Žiaci nesmú v škole ani v areáli školy fajčiť, piť alkoholické nápoje, používať toxické látky a drogy;
- Žiak dôsledne dodržiava hygienické zásady - dôsledne si umyje ruky po použití WC i pred každým jedlom;
- V učebniach aj ostatných priestoroch školy (chodby, schody, šatne a pod.) sú zakázané všetky nebezpečné činnosti, hlavne stúpanie na stoličky a stoly, behanie, skákanie, kĺzanie a hádzanie;
- Pri otváraní a zatváraní okien je potrebná osobitná pozornosť. Vhodné je využívať zachycujúcich zarážok;
- Zakázané je vykláňanie žiakov z okien, lezení na okna a parapety alebo sadanie na nich;
- Všetky dvere na nábytku musia byť pozatvárané;
- Zvýšenú pozornosť je nutné venovať všetkým rohom a hranám v miestnosti;
- Každý učiteľ je povinný zohľadňovať zrakové, sluchové i vzrastové vady žiaka;
- Pred začatím činnosti, pri ktorej vzniká riziko úrazu, je učiteľ povinný preukázateľne poučiť a upozorniť žiakov na ich možné nebezpečenstvo vzniku úrazu.

Zásady bezpečného správania žiakov cez prestávky

- Žiaci sa pohybujú primerane rýchlo, nerušia a neobmedzujú spolužiakov, bez dovolenia nesmú opustiť budovu školy;
- Zakázané je :
 - vykláňať sa z okien a vyhadzovať von papier, odpadky a iné predmety,
 - behať, skákať, šmýkať sa, voziť po zábradlí, skákať po schodoch a pod.
- Počas prestávok sa žiaci prechádzajú po chodbách školy alebo átriu a rešpektujú pokyny dozorujúcich učiteľov. Za nepriaznivého počasia sa žiaci zdržujú na školských chodbách;
- Ak majú žiaci vyučovanie v odborných učebniach, vezmú si potrebné veci a disciplinovane pred koncom prestávky sa presunú pred odbornú učebňu, pokiaľ nie sú dohodnutí s učiteľom o inom postupe presunu;
- Pre učebné pomôcky chodia určení žiaci;
- Do telocvične chodia žiaci podľa pokynov učiteľov;
- Na výuku do odborných učební chodia pod vedením učiteľa;
- Zásady bezpečného správania žiakov cez prestávky kontroluje pedagogický dozor.

Zásady bezpečného správania žiakov v školskej jedálni

- Vstup do školskej jedálne je povolený iba stravujúcim sa žiakom;
- V školskej jedálni sa žiaci zdržujú iba počas konzumácie stravy;
- Žiaci sa správajú disciplinovane, riadia sa pokynmi pedagogického dozoru a zamestnancov školskej jedálne;

- Prevzatú stravu stravník konzumuje v jedálni;
- Po konzumácii stravy je stravník povinný ním použitý kuchynský riad a príbor vrátiť do odkladacieho okienka pre použitý riad;
- V prípade, že žiak rozleje časť stravy na podlahu, oznámi túto skutočnosť pedagogickému dozoru, ktorý prostredníctvom zamestnancov školskej jedálne zabezpečí odstránenie nedostatku;
- Ak žiak časť stravy rozleje na jedálenský stôl, tento nedostatok si odstráni sám alebo požiada zamestnanca pri odbere použitého riadu o uvedenie stola do pôvodného stavu.

Zásady bezpečného odchodu žiakov zo školy

- Po skončení poslednej vyučovacej hodiny si každý žiak uloží svoje veci do školskej tašky, vyčistí si svoje miesto a okolie od papierov a iných nečistôt a vyloží si stoličku na lavicu. Odkladací priestor pod lavicou zostáva prázdny;
- Na pokyn učiteľa žiaci opustia triedu zoradení a pod jeho vedením všetci odídu do šatne. V šatni sa preobujú, oblečú si svoje zvršky a pod dozorom vyučujúceho opustia budovu školy. Celý odchod je disciplinovaný a usporiadaný;
- Zdržiavať sa bez dozoru a súhlasu učiteľa v budove školy je zakázané.

ZÁSADY BEZPEČNÉHO SPRÁVANIA V ŠKOLSKÝCH UČEBNIACH

Zásady bezpečnej práce žiakov v odborných učebniach

Do odbornej učebne smie žiak vstupovať iba v sprievode učiteľa;

- Žiak je povinný prísť na vyučovanie do odbornej učebne v primeranom pracovnom oblečení;
- Každý žiak má určené svoje pracovné miesto, ktoré bez dovolenia učiteľa nemôže meniť;
- Do skladu a kabinetu vstupuje žiak iba so súhlasom učiteľa;
- Každý žiak je zodpovedný za nástroje a náradie, ktorými je vybavené jeho pracovisko;
- Pri každej práci žiaci dodržia zásady a pokyny bezpečnej práce;
- Učiteľ je povinný preukázateľne oboznámiť žiakov so základnými zásadami bezpečnosti práce s ručnými nástrojmi, používaným zariadením, pomôckami a s analyzovanými nebezpečenstvami a ohrozeniami;
- Na začiatku vyučovacej hodiny je žiak povinný skontrolovať si svoje pracovisko, nástroje a zariadenie a pomôcky. Zistené nedostatky ihneď hlási učiteľovi;
- Zakázané je pracovať s poškodeným náradím;
- Žiak je povinný na svojom pracovisku udržiavať čistotu a poriadok;
- Počas vyučovania každý žiak sleduje výklad učiteľa, riadi sa jeho pokynmi a nariadeniami;
- Žiaci vykonávajú len takú prácu, ktorá im bola pridelená a využívajú len tie nástroje a zariadenia, ktoré im boli určené;
- Rešpektujú bezpečnostné pokyny učiteľa pri práci s jednotlivými nástrojmi, zariadením a materiálom :
 - ostrie nástrojov pri práci musí smerovať vždy od tela a tváre tak, aby žiak nezranil seba ani spolužiaka,
 - používanie osobných ochranných pracovných prostriedkov,
 - pri práci s chem. látkami a po práci je povinný si dôkladne umyť ruky.
- Každý žiak je povinný dodržiavať hygienické zásady;
- Špeciálne nástroje, náradie a pomôcky vydáva po predchádzajúcom upozornení na bezpečnosť práce s ním učiteľ;
- Na konci vyučovacej hodiny je žiak povinný očistiť, skontrolovať a uložiť náradie a zariadenie. Ďalej je povinný očistiť svoje pracovisko. Určená služba je povinná urobiť poriadok v odbornej učebni;
- Učiteľ po prekontrolovaní pracoviska odvedie žiakov z učebne.

Zásady bezpečnej práce žiakov v učebni chémie

- Vstup do učebne chémie, kabinetu chémie majú žiaci len v sprievode učiteľa;
- Povinnosťou učiteľa je upozorniť žiakov na bezpečnostné opatrenia a každý žiak je povinný obsah laboratórneho poriadku poznať a dodržiavať ho;
- Každý žiak je povinný :
 - v učebni dodržiavať čistotu a poriadok,
 - zamestnávať sa pridelenou úlohou,
 - požívať pracovný odev na laboratórne práce.
- Svojoľná a nezodpovedná manipulácia s vodou a elektrickým prúdom je zakázaná;
- Prísne zakázané je vykonávať svojoľné činnosti, napr. pokusy, ktoré nie sú predpísané;
- Pri práci v učebni dbá každý žiak nielen na svoju bezpečnosť, ale aj na bezpečnosť svojich spolužiakov;
- Odpadové kyseliny je potrebné najskôr zriediť vo väčšej nádobe s vody a potom ich vylievať do výlevky. Horúce roztoky sa najprv schladia alebo sa zriedia studenou vodou;
- V prípade požiaru sa na hasenie zásadne používa piesok alebo hasiaci prístroj s oxidom uhličitým;
- Pri zasiahnutí očí žieravinou treba na vymytie použiť prúd čistej vody a postihnutého ihneď odviezť k lekárovi;
- Po ukončení prác musí byť uzatvorený prívod vody a elektrického prúdu;
- Pred ukončením laboratórneho cvičenia sú žiaci povinní nahlásiť učiteľovi zistené závady.

Zásady bezpečnej práce žiakov v učebni fyziky

- Žiaci prichádzajú do učebne spolu s učiteľom;
- Žiak sedí za prideleným laboratórnym stolom, je zodpovedný za poriadok na ňom i za poriadok vo svojom okolí;
- Zistené nedostatky, poškodenie stola a ostatného inventára hlásia žiaci učiteľovi bezodkladne;
- Žiaci majú na svojom stole zakázané :
 - uvoľňovať (poškodzovať) kryty na elektrických zariadeniach,
 - uvoľňovať ventily na plyn,
 - znečisťovať a znehodnocovať pracovný stôl,
 - nešetrne zaobchádzať s elektrickými zariadeniami.
- Frontálne pokusy a laboratórne úlohy vykonávajú žiaci podľa pokynov učiteľa;
- So zariadeniami v rozvodnej sieti elektrického prúdu pracuje len učiteľ;
- Učiteľ je povinný vypnúť elektrický prúd, uzatvoriť prístroje rozvodnej siete, pomôcky odniesť do kabinetu, kabinet i učebňu uzamknúť;
- Po skončení vyučovania žiaci odchádzajú z učebne spoločne pod vedením učiteľa.

Zásady bezpečného správania žiakov na hodinách telesnej výchovy

- Prechod žiakov do telocvične a z telocvične je výlučne v doprovode učiteľa;
- Žiaci sú povinní dodržiavať všetky hygienické, bezpečnostné predpisy, o ktorých boli preukázateľne oboznámení na úvodnej hodine telesnej výchovy;
- Poznať umiestnenie lekárničky pre poskytnutie prvej pomoci;
- Žiaci sú povinní cvičiť v dohodnutom cvičebnom úbore;
- Pri cvičení s náradím musí byť poskytovaná záchrana školenou osobou a každý cvičenec musí mať zabezpečený dostatočný priestor na cvičenie;
- Cvičebné náradie musí byť vopred skontrolované zodpovednou osobou. Nedostatky je nutné odstrániť, pokiaľ to nie je možné, je toto náradie potrebné vyradiť z používania;

- Vybavenie športoviska musí byť v bezpečnom stave (podlaha telocvične, povrch ihriska, kvalita a hrúbka ľadu klziska, steny, hrazdy, hrany a rohy a vybavenie športoviska (náradie, lavičky a pod.);
- Loptové hry je možné v telocvične hrať len za predpokladu, že osvetľovacie telesá a okná majú bezpečnostné kryty;
- Pri športových aktivitách je potrebné používať vhodný cvičebný odev a športovú obuv;
- Zakázané je používať pri cvičení okuliare, hodinky, retiazky, žuvať žuvačky a pod.;
- Pri cvičení je nutné zachovávať medzi jednotlivými cvičencami dostatočné rozostupy;
- Pred započatím každej novej hry, súťaže či cviku je nutné vysvetliť pravidla či postup a overiť, či boli žiakmi pochopené. Je vhodné najprv danú činnosť predviesť a umožniť si ju vyskúšať pred samotnou hrou alebo súťažou.

Zásady pre športové preteky, súťaže a hry

- Organizátor je povinný určiť osobu, ktorá bude zodpovedať za celú akciu;
- Výber akcie musí zodpovedať veku, vyspelosti a počtu účastníkov a druhu súťaže;
- Zaisťiť dostatočný počet usporiadateľov tak, aby pri každej súťaži bola zodpovedná jedna dospelá osoba;
- Preveriť navrhované trasy alebo športoviská a vytipovať nebezpečné miesta (nebezpečenstvo pádu, málo priestoru, možnosť stretu s ostrým alebo tvrdým predmetom); ak nie je možné také miesta odstrániť, vynechať či obísť, je nutné ich označiť, obložiť alebo inak zabrániť ohrozeniu nebezpečenstvu;
- Na športovisku musí byť preverený hlavne stav povrchu. Cudzie predmety (kamene, kince, črepiny) a nerovnosti musia byť odstránené;
- Všetky trate a športoviská musia byť viditeľne a prehľadne označené;
- Na začiatku akcie je nutné účastníkov oboznámiť s organizačnými pokynmi, pravidlami súťaže, vymedzenie priestoru súťaží, popisom trate, jej značenie, so zásadami bezpečnosti (dovolené činnosti, zakázané činnosti, postup v prípade úrazu alebo inej mimoriadnej udalosti).

Zásady bezpečného správania žiakov v učebni Informatiky

- Do učebne smú žiaci vstupovať len v sprievode učiteľa;
- Žiaci sú povinní dodržiavať všetky hygienické, bezpečnostné predpisy, o ktorých boli preukázateľne oboznámení na úvodnej hodine;
- Učiteľ určí každému žiakovi jeho pracovné miesto pre prácu s počítačom. Žiak sa na svoje miesto dostaví bez utekania, miesto si nesmie svojvoľne vymieňať. V prípade, že je na jedno miesto viac žiakov, učiteľ časovo rozdelí prácu na počítači medzi žiakmi;
- Každý žiak je zodpovedný za jemu pridelený počítač;
- Žiaci nevyrušujú pri práci svojich spolužiakov neprímeraným hlukom a zbytočným pohybom po učebni;
- Žiaci sa pohybujú po učebni opatrne, dávajú pozor na elektrické rozvody, elektrické zásuvky. Nezasahujú do elektrického obvodu počítača. Je zakázané pracovať s poškodeným počítačom;
- Žiaci sú povinní nahlásiť každú poruchu počítača alebo príslušenstva učiteľovi. Bez jeho vedomia nezasahujú do systému počítača ani do jeho mechaniky;
- Po skončení vyučovacej hodiny žiaci v učebni dôkladne vyčistia priestor okolo počítačov, uložia stoličky, pričom venujú pozornosť elektrickým káblom;
- Učiteľ stav učebne skontroluje, uzamkne a žiaci odchádzajú v učebne spoločne.

ZÁSADY BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVIA PRI ORGANIZOVANÍ MIMOŠKOLSKÝCH ČINNOSTÍ

Pred uskutočnením výletu, exkurzie a výcvikov zodpovedný učiteľ napíše záznam o organizácii a poučení o bezpečnosti a ochrane zdravia.

Zásady bezpečnosti žiakov pri plaveckom výcviku

- Výučbu plávania organizuje škola v rámci predmetu telesná výchova formou kurzu dochádzkou do plavárne alebo na vyhovujúcu vodnú plochu, resp. formou zájazdu do miest s vyhovujúcimi podmienkami;
- Pedagogický dozor pri dochádzke žiakov do plavárne zabezpečuje učiteľ školy (triedny učiteľ), alebo externý zamestnanec poverený riaditeľom školy;
- Plavecký výcvik žiakov sa uskutočňuje len vo vyhradenom priestore krytého bazéna alebo kúpaliska do výšky vodnej hladiny 1,2 metra, pričom na jedného dospelého cvičiteľa pripadá skupina s najvyšším počtom 10 žiakov;
- Plavecký výcvik vedie pedagogický zamestnanec, ktorý spĺňa kvalifikačné predpoklady na vyučovací predmet telesná výchova. Odborný dozor a výcvik môže vykonávať aj iný pedagogický zamestnanec s osvedčením o spôsobilosti viesť plavecký výcvik. Účastníci plaveckého výcviku musia byť poistení proti úrazom;
- Cvičiteľ plávania zodpovedá za zdravie a bezpečnosť členov zvereného družstva, podľa pokynov vedúceho zájazdu vykonáva pedagogický dozor.

Bezpečnosť žiakov pri lyžiarskom výcviku

- Lyžiarsky výcvik alebo snowboardový výcvik žiakov základnej školy vedie pedagogický zamestnanec, ktorý spĺňa kvalifikačné predpoklady na vyučovací predmet telesná výchova, alebo iný pedagogický zamestnanec s osvedčením o spôsobilosti viesť lyžiarsky výcvik; Jedno lyžiarske alebo snowboardové družstvo tvorí najviac 15 žiakov. Účastníci lyžiarskeho výcviku musia byť poistení proti úrazom;
- Vedúci lyžiarskeho zájazdu zodpovedá za riadnu prípravu a priebeh zájazdu a za hospodárenie na zájazde. Zabezpečuje program zájazdu, riadi prácu lyžiarskych inštruktorov a dbá na dôsledné dodržiavanie denného programu;
- Lyžiarsky inštruktor zodpovedá za výcvik zvereného družstva, zdravie a bezpečnosť jeho členov; podľa pokynov vedúceho zájazdu vykonáva pedagogický dozor. Starostlivosť o zdravie účastníkov zabezpečuje vedúci zájazdu, alebo lyžiarsky inštruktor, ktorý má pre prácu potrebné predpoklady a vedomosti;
- Zdravotník sa na lyžiarsky kurz vysiela, ak sa zúčastní zájazdu viac ako 30 žiakov;
- Na lyžiarsky výcvik sa volia len nelavinózne svahy, so sklonom primeraným schopnostiam žiakov;
- Za bezpečnostne vhodné svahy sa považujú horské svahy v zimných lyžiarskych strediskách, ktoré sú upravované a verejne prístupné;
- Pri výcviku a cvičení so žiakmi je bezpodmienečne potrebné dodržiavať všeobecné bezpečnostné predpisy vydané Horskou službou pre príslušnú oblasť;
- Vedúci lyžiarskeho výcviku (inštruktori) skontrolujú pred začiatkom praktického výcviku výstroj žiakov. Dbajú najmä na používanie bezpečnostného lyžiarskeho viazania, primeraných topánok a na oblečenie primerané poveternostným podmienkam.

Bezpečnosť žiakov pri organizovaní školských výletov, exkurzií a iných akcií

- Každý školský výlet, exkurzia, výcvikový zájazd, alebo iné hromadné školské podujatie (ďalej len "výlet") musí byť dôsledne pripravený a zabezpečený. Plán organizačných opatrení pripraví triedny učiteľ, alebo poverený pedagogický zamestnanec, ktorý je povinný ho dať na schválenie riaditeľovi školy najmenej 24 hodín pred začiatkom akcie;
- Plán musí obsahovať :
 - názov a zámer akcie,
 - termín konania akcie,
 - trasu a miesto pobytu,

- počet účastníkov (žiacov a sprievodcov),
 - meno vedúceho a počet členov pedagogického zboru,
 - miesto a hodinu zrazu a návratu,
 - spôsob dopravy,
 - program na každý deň,
 - podmienky stravovania a ubytovania,
 - bezpečnostné opatrenia.
- Na výletoch sa môžu zúčastniť iba žiaci, ktorých zdravotný stav vyhovuje podmienkam a programu akcie;
 - Žiaci musia byť preukázateľne oboznámení o celom programe, organizačných opatreniach a primeranom výstroji. Povinnosťou vedúceho je skontrolovať výstroj a vybavenie žiakov;
 - Na výlety si školy zabezpečia vyhradené autobusy, alebo oddelenia v železničných vozňoch, ktoré musia byť viditeľne označené;
 - V autobuse musia žiakov sprevádzať najmenej dvaja sprievodcovia. Harmonogram výletu musí umožniť primeranú regeneráciu vodiča a žiakov;
 - Pri výletoch do hôr musia byť dodržané zásady pre turistiku :
 - pohyb len po označených turistických chodníkoch,
 - nepoužívať skratky a vyhýbať sa letným snehovým poliam,
 - horolezecké túry so žiakmi sú zakázané,
 - žiaci môžu používať uzavreté lanovky, otvorené sedačky len od 7.ročníka základných škôl,
 - pri prechode cez vodnú plochu sa môžu použiť len hromadné verejné dopravné prostriedky;
 - Kúpanie je povolené iba na kúpaliskách schválených útvarom hygieny a epidemiológie;
 - Žiaci, ktorí nevedia plávať sa môžu zdržiavať iba v priestore pre neplavcov pod dozorom inštruktora;
 - Pri plaveckom výcviku, alebo kúpaní sa v hlbokej vode môže do vody vstúpiť súčasne najviac 10 žiakov pod dozorom jedného učiteľa (inštruktora);
 - Dozor musí zabezpečiť osoba, ktorá vie plávať a poskytovať prvú pomoc;
 - Člnkovanie sa je povolené iba na stojatých a strážených vodných plochách;
 - Na člne musí byť sprievodca - dobrý plavec a každý žiak musí mať záchranný pás - vestu;
 - Žiaci musia na výlete rešpektovať príkazy vedúceho, inštruktora, horskej služby a polície. Bez povolenia sa nesmú rozchádzať, vzdaľovať a inak narúšať program;
 - Ak ide o akcie konané mimo sídla základnej školy, nesmie na jedného pedagogického zamestnanca, ktorý zaisťuje bezpečnosť a ochranu zdravia žiakov, pripadnúť viac ako 25 žiakov, pri akciách do zahraničia najviac 15 žiakov.

Osobitné zásady bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov so zdravotným znevýhodnením

- Pri kúpaní a pri plaveckom výcviku je v jednej skupine najviac päť žiakov; ak ide o žiakov nevidiacich, žiakov so zvyškami zraku, žiakov s ťažkým telesným postihnutím, žiakov s viacnásobným postihnutím môže byť s inštruktorom vo vode najviac jeden žiak;
- Pri lyžiarskom výcviku má jeden inštruktor v skupine najviac osem žiakov; ak ide o žiakov slabozrakých, nepočujúcich a telesne postihnutých, najviac šesť žiakov; ak ide o žiakov nevidiacich, žiakov so zvyškami zraku najviac jedného žiaka;
- Pri školskom výlete je počet žiakov v skupine rovnaký alebo nižší ako počet žiakov v triede alebo vo výchovnej skupine príslušného typu špeciálnej školy; ak je počet žiakov v skupine pri školskom výlete vyšší ako počet žiakov v triede alebo vo výchovnej skupine príslušného typu špeciálnej školy, riaditeľ školy zabezpečí účasť ďalšej poučenej plnoletej osoby.